

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 300/2025-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II (pôvodne Okresného súdu Bratislava V) v konaní sp. zn. 59P/163/2021 a postupu Krajského súdu v Trnave v konaní sp. zn. 12CoP/39/2023 (pôvodne pod sp. zn. 11Cop/164/2021) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľov

1. Sťažovatelia (matka a jej maloletý syn) sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom mestského súdu (pôvodne okresného súdu) a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v označených konaniach. Sťažovateľ sa domáha aj vyslovenia porušenia práv podľa čl. 41 ústavy, čl. 3 ods. 1 až 3, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 a čl. 27 ods. 1 až 3 Dohovoru Organizácie spojených národov o právach dieťaťa (ďalej len „dohovor OSN“) a čl. 24 charty postupom mestského súdu (pôvodne okresného súdu) a postupom krajského súdu v označených konaniach. Sťažovatelia navrhujú prikázať krajskému súdu konať v konaní sp. zn.

12Cop/39/2023 bez zbytočných prietáhov a priznať im finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.

2. V ústavnej sťažnosti sťažovatelia popísali nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka podala 4. apríla 2018 návrh na rozvod manželstva a na čas po rozvode upraviť výkon rodičovských práv k maloletému sťažovateľovi, ktorý pochádza z manželstva sťažovateľky a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „otec“), resp. schváliť rodičovskú dohodu. Návrh mal byť podaný na Okresnom súde Bratislava V, kde bol vedený pod sp. zn. 59P/163/2021. Sťažovateľka 6. júna 2018 doplnila svoj návrh v časti výšky výživného a zároveň navrhla vydanie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia. Tieto návrhy boli uzneseniami okresného súdu sp. zn. 59P/130/2018 zo 14. júna 2018 vylúčené na samostatné konanie.

4. Okresný súd uznesením sp. zn. 59P/18/2019 z 28. februára 2019 nariadil neodkladné opatrenie o dočasnej úprave styku otca s maloletým (na návrh otca, pozn.), a to do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy styku v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 59P/130/2018. Uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11Cop/134/2019 z 15. mája 2019. Uznesením okresného súdu sp. zn. 2Em/1/2019 z 23. augusta 2019 bol nariadený výkon rozhodnutia.

5. Okresný súd rozsudkom č. k. 59P/130/2018-503 zo 16. decembra 2020 rozhodol, že manželstvo sťažovateľky a otca sa rozvádza, maloletý sťažovateľ bol zverený do starostlivosti matky (sťažovateľky). Súčasne rozhodol o výške výživného na maloletého a upravil styk otca s maloletým (V. výrok rozsudku, pozn.).

6. Sťažovateľka podala 25. februára 2021 proti výroku V rozsudku odvolanie. V podaní zo 7. mája 2024 uviedla, že pôvodný posudok bol vyhotovený nepríslušným znalcom.

7. Sťažovatelia tvrdia, že k zásahu do ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov došlo postupom mestského súdu a krajského súdu. Konanie na prvoinštančnom súde trvalo vyše 2 roky a 8 mesiacov a konanie pred odvolacím súdom trvá viac ako 4 roky. Krajský súd opakovane odročoval pojednávania. Posledné pojednávanie bolo nariadené na 25. marec 2025. Napadané súdne konanie patrí medzi konania, ktoré má byť vedené výnimočnou rýchlosťou. Doteraz však nie je právoplatne rozhodnuté o výroku V rozsudku okresného súdu.

8. Sťažovatelia v doplnení ústavnej sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 14. apríla 2025, uviedli, že na pojednávaní 25. marca 2025 Krajský súd v Bratislave rozhodnutím sp. zn. 12CoP/39/2023 rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 59P/130/2018. Rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo sťažovateľke doteraz doručené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

11. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania ústi do jeho povinnosti rešpektovať sťažovateľovu dispozíciu predmetom konania (napr. III. ÚS 446/2024). Na druhej strane predpokladom takto postulovanej povinnosti musí byť návrh na začatie konania, ktorý je z hľadiska jeho obsahu súladný a harmonický a netrpí vnútornými rozporami.

12. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016), keď navyše znenie petitu ústavnej sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov nemá ústavný súd dôvod spochybňovať (III. ÚS 664/2023).

13. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia na jednej strane v odôvodnení ústavnej sťažnosti namietajú prietahy v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 59P/130/2018 a v bližšie nešpecifikovanom odvolacom konaní na krajskom súde, resp. aj na Krajskom súde v Bratislave, no na strane druhej do petitórnej časti ústavnej sťažnosti pojali za zásah porušujúci ich označené práva postup v konaní vedenom mestským súdom (predtým okresným súdom) pod sp. zn. 59P/163/2021 a krajským súdom pod sp. zn. 12CoP/39/2023 (pôvodne pod sp. zn. 11Cop/164/2021).

14. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

15. Sťažovatelia k ústavnej sťažnosti pripojili rozsudok okresného súdu zo 16. decembra 2020 a niektoré zápisnice z pojednávania pred okresným súdom vedenom pod sp. zn. 59P/130/2018, ako aj zápisnicu z pojednávania na Krajskom súde v Bratislave vedenom pod sp. zn. 11CoP/163/2021, 11CoP/164/2021. K ústavnej sťažnosti pripojili sťažovatelia aj splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom (zo 14. marca 2025), v ktorom právne zastúpenie vymedzili na podanie ústavnej sťažnosti proti postupu mestského súdu (predtým okresného súdu) v konaní sp. zn. 59P/130/2018 a postupu krajského súdu v konaní sp. zn. 12Cop/39/2023 (predtým Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 11CoP/134/2019).

16. Ústavnú sťažnosť tak ústavný súd hodnotí ako vykazujúcu vnútorný rozpor medzi jej odôvodnením a návrhom na rozhodnutie, ktorým je ústavný súd viazaný. Ústavnú sťažnosť

sťažovateľov v predloženom znení nemožno považovať za kvalifikovanú, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť. Jej nedostatok sa vzťahuje predovšetkým na sťažovateľmi formulovaný návrh na rozhodnutie (petit), ktorý nezodpovedá zákonným požiadavkám. Taktiež odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti a nekorešponduje s ním. Samotná ústavná sťažnosť napriek tomu, že sťažovatelia sú zastúpení advokátom, je nejasná a neurčitá. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľov jednoznačne nevyplýva, ktorý zo súdov a v akom konaní mal porušiť ich označené práva. Sťažovatelia, zastúpení advokátom, si nezistili súčasný stav v ich veci, ktorý mal byť predmetom tejto ústavnej sťažnosti.

17. V súvislosti s namietaným porušením práv podľa čl. 41 ústavy, podľa dohovoru OSN a čl. 24 charty ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti sťažovateľov úplne absentuje argumentácia, na základe ktorej možno konštatovať existenciu relevantnej súvislosti medzi postupom všeobecných súdov a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv podľa dohovoru OSN a čl. 24 charty, ktorých vyslovenia sa (iba) sťažovatelia v petite svojej ústavnej sťažnosti taktiež domáhajú. Keďže táto časť ústavnej sťažnosti neobsahuje v tomto smere relevantné odôvodnenie, nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

18. Podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom. Na strane druhej podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd vyzvať sťažovateľa, aby v určenej lehote nedostatky ústavnej sťažnosti odstránil. Z uvedeného je zrejmé, že zákon o ústavnom súde vytvára priestor na či už formálne, alebo materiálne vedenie konania o ústavnej sťažnosti a voľba konkrétneho postupu je na rozhodnutí ústavného súdu.

19. Ani pri uprednostňovaní materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti nie je na ústavnom súde, aby za navrhovateľa vyhľadával konkrétne dôvody namietanej neústavnosti, ktoré podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde majú tvoriť obsah návrhu a určovať rozsah ústavného prieskumu ústavným súdom, ktorý je podľa § 45 zákona o ústavnom súde rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania viazaný. Bez relevantného návrhu na rozhodnutie ústavný súd nemôže o veci konať a rozhodnúť, keďže nie je oprávnený v tomto zmysle sám nahradiť povinnosť osoby domáhajúcej sa ochrany svojich základných práv a slobôd definovať požadované znenie rozhodnutia.

20. Sťažovatelia sú zastúpení advokátom, ktorý ich zastupoval už v iných konaniach o ústavnej sťažnosti a bežne aj v iných veciach zastupuje sťažovateľov v konaniach o porušení ich základných práv postupmi všeobecných súdov. Preto od neho možno a z pohľadu efektívnosti práce ústavného súdu vyžadovať také ústavné sťažnosti, ktoré spĺňajú zákonom predpísané náležitosti a pred rozhodnutím na predbežnom prerokovaní nevyžadujú žiadne ďalšie zisťovanie skutočností potrebných na rozhodnutie o tom, či ústavná sťažnosť bude prijatá alebo odmietnutá (podobne III. ÚS 7/2022). Preto bol pri rozhodnutí na predbežnom prerokovaní zvolený formálny prístup a ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá s tým, že sťažovateľom nič nebráni v tom, aby po zistení aktuálneho stavu v tom-ktorom konaní podali ústavnú sťažnosť, z ktorej bude zrejmé, postupom ktorého všeobecného súdu a v akom konaní mali byť porušené ich práva.

21. Na základe uvedených skutočností ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov ústavnú sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu